

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Fonden for Retfærdig Omstilling

(2020/C 324/11)

Hovedordfører:	Vojko OBERSNEL (HR/PES), medlem af den lokale forvaltning i Rijeka kommune
Basisdokumenter:	<p>Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling</p> <p>COM(2020) 22 final</p> <p>Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa</p> <p>COM(2020) 23 final</p> <p>Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling</p> <p>COM(2020) 460 final</p>

I. ANBEFALEDE ÆNDRINGER

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling

COM(2020) 22 final

Anbefalet ændring 1

Betragtning 13

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>For at sikre fleksibilitet i programmeringen af FRO-midlerne under målet om investeringer i beskæftigelse og vækst bør det være muligt at udarbejde et selvstændigt FRO-program eller at programmere FRO-midler i én eller flere særlige prioriteter inden for et program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) eller Samhørighedsfonden. I overensstemmelse med artikel 21a i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser] bør midler fra FRO styrkes med supplerende finansiering fra EFRU og ESF+. De respektive beløb, der overføres fra EFRU og ESF+, bør være i overensstemmelse med den type operationer, der er fastsat i de territoriale planer for retfærdig omstilling.</p>	<p>For at sikre fleksibilitet i programmeringen af FRO-midlerne under målet om investeringer i beskæftigelse og vækst bør det være muligt at udarbejde et selvstændigt FRO-program eller at programmere FRO-midler i én eller flere særlige prioriteter inden for et program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) eller Samhørighedsfonden. I overensstemmelse med artikel 21a i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser] kunne midler fra FRO styrkes med supplerende finansiering fra EFRU og ESF+. De respektive beløb, der overføres fra EFRU og ESF+, bør være i overensstemmelse med den type operationer, der er fastsat i de territoriale planer for retfærdig omstilling.</p>

Begrundelse

Fonden for Retfærdig Omstilling er et politisk forslag som kun bør supplere det eksisterende samhørighedsbudget. De fleste af de aktiviteter, som FRO ifølge forslaget skal støtte (artikel 4), ville i praksis allerede kunne finansieres under de politiske målsætninger 1 og 2 gennem EFRU og ESF+.

Anbefalet ændring 2

Artikel 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
I overensstemmelse med artikel [4, stk. 1], andet afsnit, i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser] skal FRO bidrage til den specifikke målsætning om at »give regioner og mennesker mulighed for at håndtere de sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen til en klimaneutral økonomi«.	I overensstemmelse med artikel [4, stk. 1], andet afsnit, i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser] skal FRO bidrage til den specifikke målsætning om at »give regioner og mennesker mulighed for at håndtere de sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen til en klimaneutral økonomi« i tråd med målene i Parisaftalen, EU's mål om klimaneutralitet inden 2050 og reduktionsmålene for 2030.

Begrundelse

Fondens mål bør henvise klart til målene i Parisaftalen, EU's mål om klimaneutralitet inden 2050 og reduktionsmålene for 2030.

Anbefalet ændring 3

Artikel 3, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
1. FRO skal støtte målet om investeringer i beskæftigelse og vækst i alle medlemsstater.	1. FRO skal finansiere de sociale, socioøkonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen i de berørte regioner eller aktiviteter.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 4

Artikel 4, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
2. I henhold til stk. 1 må FRO kun støtte følgende aktiviteter:	2. I henhold til stk. 1 skal FRO støtte følgende aktiviteter:
a) produktive investeringer i SMV'er, herunder nystartede virksomheder, som fører til økonomisk diversificering og omstilling	a) produktive og bæredygtige investeringer i SMV'er, herunder nystartede virksomheder, som fører til økonomisk diversificering og omstilling
b) investeringer i etablering af nye virksomheder, herunder gennem virksomhedskuvøser og konsulenttjenester	b) investeringer i etablering af nye virksomheder, der er relevante for omstillingen til bæredygtig udvikling , herunder gennem virksomhedskuvøser og konsulenttjenester

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
c) investeringer i forsknings- og innovationsaktiviteter og fremme af overførsel af avancerede teknologier	c) investeringer i bæredygtige forsknings- og innovationsaktiviteter og fremme af overførsel af avancerede teknologier
d) investeringer i anvendelse af teknologi og infrastrukturer til økonomisk overkommelig ren energi, nedbringelse af drivhusgasemissioner, energieffektivitet og vedvarende energi	d) investeringer i anvendelse af teknologi og sociale infrastrukturer til økonomisk overkommelig ren, sikker og bæredygtig energi, nedbringelse af drivhusgasemissioner, energieffektivitet og vedvarende energi
e) investeringer i digitalisering og digital konnektivitet	e) investeringer, som støtter gennemførelsen af EU-direktiv 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (artikel 15, stk. 3), EU-direktiv 2010/31 om bygningers energimæssige ydeevne (artikel 9 og 11) og EU-direktiv 2012/27 om energieffektivitet (artikel 14, stk. 4)
f) investeringer i projekter vedrørende regenerering og dekontaminering af anlæg, landskabsretablering og nye anvendelser	f) investeringer i digitalisering og digital konnektivitet
g) investeringer i forbedring af den cirkulære økonomi, herunder gennem affaldsforebyggelse, reduktion, ressourceeffektivitet, genbrug, reparation og genanvendelse	g) investeringer i projekter vedrørende regenerering og dekontaminering af anlæg, landskabsretablering og nye anvendelser i overensstemmelse med princippet om, at »forureneren betaler«, som defineret i artikel 2, stk. 122, i Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108
h) opkvalificering og omskoling af arbejdstagere	h) investeringer i forbedring af den cirkulære økonomi, herunder gennem affaldsforebyggelse, reduktion, ressourceeffektivitet, genbrug, reparation og genanvendelse
i) hjælp til jobsøgning for jobsøgende	i) opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken
j) aktiv inklusion af jobsøgende	j) hjælp til jobsøgning for jobsøgende
k) teknisk bistand.	k) aktiv inklusion af jobsøgende
	l) andre specifikke aktiviteter — som aftalt mellem de relevante lokale og regionale myndigheder i det pågældende område, medlemsstaten og Kommissionen — som er i tråd med lokale udviklingsstrategier og bidrager til omstillingen til en kulstofneutral EU-økonomi inden 2050 m) teknisk bistand.

Begrundelse

- Alle investeringer i miljøbeskyttelse bør overholde reglen om, at omkostningerne ved forureningsbekæmpelse bæres af den part, der har forårsaget forureningen.
- Opkvalificering og omskoling bør ikke begrænses til arbejdstagere, men bør også omfatte uddannelse af arbejdsløse, jobsøgende osv. til beskæftigelse inden for den grønne økonomi.
- Der skal være større fleksibilitet i forbindelse med udvælgelsen af projekter, der skal støttes, forudsat at de lokale og regionale myndigheder i det pågældende område, medlemsstaten og Kommissionen er enige.

Anbefalet ændring 5

Artikel 5, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
a) dekommissionering <i>eller</i> opførelse af atomkraftværker	a) dekommissionering, opførelse af <i>eller enhver anden form for investering i</i> atomkraftværker

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 6

Artikel 5, litra d)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
d) investeringer i forbindelse med produktion, forarbejdning, distribution, lagring eller forbrænding af fossile brændstoffer	d) investeringer i forbindelse med <i>udvinding</i> , produktion, forarbejdning, distribution, lagring eller forbrænding af fossile brændstoffer, <i>herunder åbning af nye kulminer</i>

Begrundelse

FRO bør ikke støtte åbning eller genåbning af kulminer, men denne begrænsning bør ikke udvides til at omfatte andre typer minevirksomhed (metalminer, industrimineralminer, stenbrud, osv.), da det er en økonomisk aktivitet, som skaber langsigtet beskæftigelse af høj kvalitet.

Anbefalet ændring 7

Nyt afsnit indsættes i slutningen af artikel 5

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<i>Der ydes ikke støtte til operationer i NUTS 3-regioner, hvor der er planer om at åbne nye kul-, brunkuls- eller olieskiferminer eller nye tørveudvindingsområder eller om at genåbne midlertidigt nedlukkede kul-, brunkuls- eller olieskiferminer eller tørveudvindingsområder i løbet af programmets løbetid og på grundlag af en territorial plan for retfærdig omstilling.</i>

Begrundelse

Formålet med støtten er at bistå regionerne i deres omstilling til en kulstofneutral økonomi, hvilket ikke omfatter åbning af nye miner og/eller områder til tørveudvinding og genåbning af eksisterende miner/områder.

Anbefalet ændring 8

Artikel 6, stk. 1, andet afsnit

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Kommissionen godkender kun et program, hvor identificeringen af de territorier, der påvirkes mest negativt af omstillingsprocessen, og som er indeholdt i den relevante territoriale plan for retfærdig omstilling, er behørigt begrundet, og hvor den relevante territoriale plan for retfærdig omstilling er i overensstemmelse med den pågældende medlemsstats nationale energi- og klimaplan.	Kommissionen godkender kun et program, hvor identificeringen af de territorier, der påvirkes mest negativt af omstillingsprocessen, og som er indeholdt i den relevante territoriale plan for retfærdig omstilling, er behørigt begrundet, og hvor den relevante territoriale plan for retfærdig omstilling indeholder en forpligtelse til at arbejde for at nå målene i Parisaftalen, EU's mål om klimaneutralitet inden 2050 og 2030-reduktionsmålene og er i overensstemmelse med de territoriale strategier, der er omhandlet i artikel [23] i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser] , den pågældende medlemsstats nationale energi- og klimaplan og den europæiske søjle for sociale rettigheder .

Anbefalet ændring 9

Artikel 6, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
FRO-prioriteten eller -prioriteterne omfatter de FRO-midler, der udgøres af hele eller dele af tildelingen fra FRO til medlemsstaterne, og de midler, der er overført i overensstemmelse med artikel [21a] i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser]. De samlede midler fra EFRU og ESF+, der overføres til FRO-prioriteten, skal mindst svare til halvanden gang størrelsen af støtten fra FRO til denne prioritet, men må ikke overstige tre gange dette beløb .	FRO-prioriteten eller -prioriteterne omfatter de FRO-midler, der udgøres af hele eller dele af tildelingen fra FRO til medlemsstaterne, og de midler, som forvaltningsmyndighederne kan beslutte at overføre i overensstemmelse med artikel [21a] i forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser]. Midlerne fra EFRU og ESF+, der skal overføres til FRO-prioriteten, må ikke overstige halvanden gange størrelsen af støtten fra FRO til denne prioritet.

Begrundelse

Medlemsstaterne bør have større fleksibilitet til at beslutte, hvilke beløb der skal overføres fra EFRU og ESF+ til FRO. Dette vil desuden begrænse eventuelle frigørelser i tilfælde af lav absorptionskapacitet i de mest berørte områder.

Anbefalet ændring 10

Nyt afsnit indsættes i slutningen af artikel 6, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	Kommissionen godkender kun overførsler af midler fra EFRU og ESF+ til FRO-prioriteten, såfremt den samlede overførsel ikke overstiger 20 % af det operationelle programs oprindelige EFRU- og ESF+-bevillinger (beregnet pr. fond).

Begrundelse

Lovteksten afstemmes med forordningens begrundelse.

Anbefalet ændring 11

Artikel 7, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>1. Medlemsstaterne skal sammen med de relevante myndigheder fra de pågældende territorier udarbejde en eller flere territoriale planer for retfærdig omstilling, som dækker et eller flere berørte territorier, der svarer til niveau 3 i den fælles nomenklatur for statistiske regionale enheder («NUTS 3-regioner») som fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 868/2014, eller dele heraf, i overensstemmelse med modellen i bilag II. Disse territorier er dem, der påvirkes mest negativt ud fra de økonomiske og sociale virkninger som følge af omstillingen, navnlig hvad angår forventede tab af arbejdspladser i produktion og anvendelse af fossile brændstoffer og behovet for omlægning af produktionsprocesserne for industrianlæg med den højeste drivhusgasintensitet.</p>	<p>1. Medlemsstaterne skal sammen med de relevante myndigheder fra de pågældende territorier udarbejde en eller flere territoriale planer for retfærdig omstilling, som dækker et eller flere berørte territorier, der svarer til niveau 2 i den fælles nomenklatur for statistiske regionale enheder («NUTS 2-regioner») som fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 868/2014, eller dele heraf, i overensstemmelse med modellen i bilag II. Disse territorier er dem, der påvirkes mest negativt ud fra de økonomiske og sociale virkninger som følge af omstillingen, navnlig hvad angår forventede tab af arbejdspladser i produktion og anvendelse af fossile brændstoffer og behovet for omlægning af produktionsprocesserne for industrianlæg med den højeste drivhusgasintensitet.</p>

Begrundelse

Negative afsmittende virkninger af omstillingen vil ikke være begrænset til NUTS 3-områder, men vil højst sandsynligt også påvirke de omkringliggende områder. Af denne grund og med henblik på at forenkle forvaltningen forekommer det mere hensigtsmæssigt at koncentrere støtten om NUTS 2-områder.

Anbefalet ændring 12

Artikel 7, stk. 2, litra b) (nyt)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<p>b) en klar forpligtelse til en socialt retfærdig og rimelig grøn omstilling i forbindelse med gennemførelsen af Parisaftalen</p>

Begrundelse

Territoriale planer for retfærdig omstilling bør kun godkendes, hvis de indeholder en klar forpligtelse til at nå målene i Parisaftalen som påpeget af Det Europæiske Råd den 18. oktober 2019.

Anbefalet ændring 13

Artikel 7, stk. 2, litra c) (nyt)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	c) en klar forpligtelse til at nå målet om et klimaneutralt EU inden 2050 og EU's reduktionsmål inden 2030

Begrundelse

Territoriale planer for retfærdig omstilling bør kun godkendes, hvis de indeholder en klar forpligtelse med hensyn til målet om at opnå et klimaneutralt EU inden 2050 og EU's reduktionsmål inden 2030 som påpeget af Det Europæiske Råd den 12. december 2019.

Anbefalet ændring 14

Artikel 7, stk. 2, litra c)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
c) en vurdering af de omstillingsudfordringer, som de mest negativt påvirkede territorier står over for, herunder de sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, med angivelse af det potentielle antal af berørte job og tabte arbejdspladser, udviklingsbehov og målsætninger, der skal nås inden 2030, i forbindelse med omstillingen eller lukningen af drivhusgasintensive aktiviteter i disse territorier	c) en vurdering af de omstillingsudfordringer, som de mest negativt påvirkede territorier står over for, herunder de sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, med angivelse af det potentielle antal af berørte job og tabte arbejdspladser, udviklingsbehov og målsætninger, der skal nås inden 2030, i forbindelse med omstillingen eller lukningen af drivhusgasintensive aktiviteter i disse territorier, samt en vurdering af de negative afsmittende virkninger af omstillingen i de omkringliggende områder

Begrundelse

Alle eventuelle negative afsmittende virkninger bør vurderes omhyggeligt i de territoriale planer for retfærdig omstilling.

Anbefalet ændring 15

Artikel 7, stk. 2, litra f)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
f) en beskrivelse af de forvaltningsmekanismer, der består af partnerskabsaftalerne, de planlagte overvågnings- og evalueringsforanstaltninger og de ansvarlige organer	f) en beskrivelse af de forvaltningsmekanismer, der består af partnerskabsaftalerne, de planlagte overvågnings- og evalueringsforanstaltninger og de ansvarlige organer, hvis disse afviger fra de elementer, der allerede er beskrevet i programmet som defineret i bilag V til forordning (EU) [den nye forordning om fælles bestemmelser]. De lokale og regionale myndigheder skal inddrages fuldt ud i alle aspekter heraf

Begrundelse

Som en forenkling foranstaltning bør der kun indsendes oplysninger, der afviger fra de elementer, der allerede er beskrevet i programmet, i henhold til »modellen for programmer, der modtager støtte fra EFRU (målet om investeringer i beskæftigelse og vækst), ESF+, FRO, Samhørighedsfonden og EHFF — artikel 16, stk. 3« (bilag V til forordningen om fælles bestemmelser). Derudover skal de lokale og regionale myndigheder anses som integrerede interesserede parter i denne proces.

Anbefalet ændring 16

Artikel 7, stk. 2, litra h)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
h) hvis der ydes støtte til produktive investeringer i andre virksomheder end SMV'er, en udtømmende liste over sådanne operationer og virksomheder og en begrundelse for nødvendigheden af en sådan støtte ved hjælp af en mangelanalyse, der viser, at det forventede tab af arbejdspladser vil overstige det forventede antal job, der skabes uden investeringen	h) hvis der ydes støtte til produktive og bæredygtige investeringer i andre virksomheder end SMV'er, en begrundelse for nødvendigheden af en sådan støtte ved hjælp af en mangelanalyse, der viser, at det forventede tab af arbejdspladser vil overstige det forventede antal job, der skabes uden investeringen

Begrundelse

Det lader til at være vanskeligt at opstille en udtømmende liste over operationer og virksomheder (større virksomheder) i FRO's programmeringsfase, hvilket kan føre til forsinkelser helt fra begyndelsen af programmeringsperioden. En sådan tilgang er desuden i direkte modstrid med forenklingsbestræbelserne, hvilket bl.a. førte til, at der blev givet afkald på særskilte procedurer for større projekter i henhold til artikel 100-103 i den nuværende forordning om fælles bestemmelser.

Anbefalet ændring 17

Artikel 7, stk. 2, litra i)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
i) hvis der ydes støtte til investeringer med henblik på at opnå en reduktion af drivhusgasemissioner fra de aktiviteter, der er opført i bilag I til direktiv 2003/87/EF, en udtømmende liste over operationer, der skal støttes, og en begrundelse for, at de bidrager til omstillingen til en klimaneutral økonomi og medfører en væsentlig reduktion af drivhusgasemissioner, der ligger langt under de relevante benchmarks, der er fastsat for gratistildeling i henhold til direktiv 2003/87/EF, og forudsat at de er nødvendige for at beskytte et betydeligt antal arbejdspladser	i) hvis der ydes støtte til investeringer med henblik på at opnå en reduktion af drivhusgasemissioner fra de aktiviteter, der er opført i bilag I til direktiv 2003/87/EF, en begrundelse for, at de operationer, der skal støttes , bidrager til omstillingen til en klimaneutral økonomi og medfører en væsentlig reduktion af drivhusgasemissioner, der ligger langt under de relevante benchmarks, der er fastsat for gratistildeling i henhold til direktiv 2003/87/EF, og forudsat at de er nødvendige for at beskytte et betydeligt antal arbejdspladser

Begrundelse

Det lader til at være vanskeligt at opstille en udtømmende liste over operationer i FRO's programmeringsfase, hvilket kan føre til forsinkelser helt fra begyndelsen af programmeringsperioden.

Anbefalet ændring 18

Artikel 8a [ny]

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<p style="text-align: center;">Artikel 8a</p> <p>1. Der skal oprettes en platform for retfærdig omstilling (i det følgende benævnt »platformen«), under tilsyn og direkte forvaltning af Kommissionen, for derved at muliggøre en bilateral og multilateral udveksling af erfaringer og bedste praksis på tværs af alle berørte sektorer.</p> <p>2. Platformen skal bestå af to dele:</p> <p>a) tekniske arbejdsgrupper, der tager fat på konkrete udfordringer i de berørte regioner og fremmer udveksling af erfaringer og bedste praksis med hensyn til udarbejdelse af territoriale planer for retfærdig omstilling og individuelle operationer. De tekniske arbejdsgrupper, som bør omfatte lokale og regionale myndigheder, nedsættes i overensstemmelse med FRO's operationelle behov og under hensyntagen til de støttede operationers sektorspecifikke dækning.</p> <p>De tekniske arbejdsgrupper arbejder tæt sammen med InvestEU-rådgivningsplatformen, der er oprettet i henhold til artikel 20 i forordning (EU) [nyt InvestEU-program], og de relevante tjenestegrene i Den Europæiske Investeringsbank for at sikre, at de lokale og regionale myndigheder har den nødvendige tekniske og praktiske viden til at få adgang til de midler, der er tilgængelige via InvestEU-programmet og EIB</p> <p>b) et årligt forum for regioner under retfærdig omstilling (i det følgende benævnt »forummet«), som tilrettelægges i samarbejde med Det Europæiske Regionsudvalg. Forummet skal gøre det muligt at koordinere de politiske retningslinjer og deres omsætning til operationelle aktiviteter i de tekniske arbejdsgrupper.</p> <p>3. Kommissionen fastlægger de nærmere regler for platformens forvaltning, sammensætning, drift og budget. Der skal sikres en ligelig deltagelse af alle forvaltningsniveauer.</p> <p>4. Platformens driftsomkostninger dækkes af ressourcerne til teknisk bistand i henhold til artikel 3, stk. 2, tredje afsnit.</p>

Begrundelse

De praktiske bestemmelser om oprettelsen af platformen for retfærdig omstilling bør tilføjes for at skabe større klarhed om dens mål og drift.

Anbefalet ændring 19

Artikel 10, stk. 4

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.</p>	<p>4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, og gennemfører høringer af interessenterne i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.</p>

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa

COM(2020) 23 final

Anbefalet ændring 20

Artikel 21a, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>De midler, der er til rådighed for FRO under målet om investeringer i beskæftigelse og vækst, jf. artikel [3] i forordning (EU) [FRO-forordningen], suppleres med midler fra EFRU, ESF+ eller en kombination heraf i den regionskategori, hvor det pågældende territorium er beliggende. De samlede midler fra EFRU og ESF+, der overføres til FRO, skal være mindst halvanden gang størrelsen af FRO-støtten, men højst tre gange størrelsen af denne støtte. De midler, der overføres fra enten EFRU eller ESF+, må under ingen omstændigheder overstige 20 % af den respektive EFRU- og ESF+-tildeling til den pågældende medlemsstat. (...)</p>	<p>De midler, der er til rådighed for FRO under målet om investeringer i beskæftigelse og vækst, jf. artikel [3] i forordning (EU) [FRO forordningen], suppleres med en frivillig overførsel af midler fra EFRU, ESF+ eller en kombination heraf i den regionskategori, hvor det pågældende territorium er beliggende. De samlede midler fra EFRU og ESF+, der overføres til FRO, skal være på mindst halvdelen af FRO-støtten, men højst halvanden gange størrelsen af denne støtte. De midler, der overføres fra enten EFRU eller ESF+, må under ingen omstændigheder overstige 20 % af den respektive EFRU- og ESF+-tildeling til den pågældende medlemsstat. (...)</p>

Begrundelse

Medlemsstaterne bør have større fleksibilitet til at beslutte, hvilke beløb der skal overføres fra EFRU og ESF+ til FRO. Dette vil begrænse eventuelle frigørelser i tilfælde af lav absorptionskapacitet i de mest berørte områder.

Anbefalet ændring 21

Artikel 59, stk. 3a (nyt)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<p><i>3a. I forbindelse med operationer, der støttes af FRO i overensstemmelse med forordning (EU) [FRO-forordningen], skal støtten fra FRO tilbagebetales, hvis der inden for ti år efter den endelige betaling til den støttemodtagende medlemsstat åbnes en ny mine til udvinding af kul, brunkul eller olieskifer eller et nyt område til tørveudvinding, eller hvis en midlertidigt lukket mine til udvinding af kul, brunkul eller olieskifer eller et midlertidigt lukket område til tørveudvinding genåbnes i det område, hvor støtten fra FRO blev brugt.</i></p>

Begrundelse

Formålet med støtten er at bistå regionerne i deres omstilling til en kulstofneutral økonomi, hvilket ikke omfatter åbning af nye miner og/eller områder til tørveudvinding og genåbning af midlertidigt lukkede miner/områder.

II. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over oprettelsen af Fonden for Retfærdig Omstilling, som vil være et vigtigt redskab til at støtte de regioner, der er mest berørt af omstillingen til klimaneutralitet;
2. bifalder, at forslaget til Fonden for Retfærdig Omstilling tager højde for nogle af RU's vigtigste anbefalinger fremsat i udtalelsen om socioøkonomisk strukturomstilling af kulregioner i Europa ⁽¹⁾;
3. glæder sig over, at fonden vil yde støtte til alle medlemsstater, men dog kun være målrettet de mest berørte regioner. For at koncentrere og effektivisere fonden og for at fastsætte minimumsstøtteintensiteten, bør kun befolkningen i de berørte regioner medregnes;
4. glæder sig over de foreslåede 11 270 459 000 EUR i bevillinger (i løbende priser) til Fonden for Retfærdig Omstilling fra den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 samt de ekstra 32 803 000 000 EUR (i løbende priser) fra det europæiske genopretningsinstrument som et massivt skub til at opfylde målet med Fonden for Retfærdig Omstilling. Udvalget bemærker med bekymring, at tallene i løbende priser kan føre til mindre gennemsigtighed og sammenlignelighed af bevillingerne mellem udgiftsområderne i FFR, og opfordrer Rådet til at lade dette beløb indgå som reelle supplerende bevillinger i forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027;
5. bemærker med bekymring, at de ekstra midler, der finansieres under det europæiske genopretningsprogram, og som fører til yderligere forpligtelser i årene 2021-2024, vil lægge et ekstremt pres på forvaltningsmyndighederne og de endelige modtagere for at de forbereder, gennemfører og udnytter næsten 75 % af den samlede bevilling inden for de første fire år af den nye programmeringsperiode;
6. glæder sig over Kommissionens initiativ til at supplere omstillingen til en klimaneutral, klimafølsom og økologisk bæredygtig økonomi inden 2050 med målrettede foranstaltninger og til at støtte de områder, der er mest berørt af omstillingen til klimaneutralitet på en særlig måde og med yderligere ressourcer. Udvalget understreger, at disse yderligere midler ikke under nogen omstændigheder må tages fra budgettet til samhørighedspolitikken. Udvalget fremhæver, at den vigtigste prioritet fortsat må være at sikre et solidt budget til samhørighedspolitikken for at støtte klimaindsatsen på territorialt plan;

⁽¹⁾ Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Socioøkonomisk strukturomstilling af kulregioner i Europa (EUT C 39 af 5.2.2020, s. 58).

7. opfordrer Kommissionen til at placere den nye Fond for Retfærdig Omstilling under udgiftsområde 2 (Samhørighed og værdier) i FFR for 2021-2027 frem for under udgiftsområde 3 (Naturressourcer og miljø) og afviser på ny de foreslåede nedskæringer i samhørighedspolitikken. Udvalget minder om, at RU har opfordret til, at enhver national medfinansiering fra ESI-fondene ikke indgår i beregningerne af stabilitets- og vækstpagten. Udvalget mener, at det samme bør gøre sig gældende for Fonden for Retfærdig Omstilling;
8. fremhæver de særlige vanskeligheder for regioner med en stor afhængighed af fossile brændstoffer med isolerede energisystemer, såsom regionerne i den yderste periferi. Energimiksets udvikling i relation til området, vand, affald og energi er afgørende for energistrategien i retning mod en kulstofneutral økonomi;
9. noterer sig Kommissionens justerede skøn om, at de tre søjler i mekanismen for retfærdig omstilling vil føre til investeringer for 150 mia. EUR inden 2030. RU er dog alligevel betænkeligt ved den forventede løftestangseffekt og gennemførligheden af private investeringer i visse af de mulige projekter;
10. anmoder om, at der ikke ydes bevillinger fra FRO eller mekanismen for en retfærdig omstilling til investeringer i NUTS 3-regioner, hvor der er givet offentlig tilladelse til åbning af en ny kul-, brunkuls- eller olieskifermine eller af et tørveudvindingsområde eller genåbning af en midlertidig nedlukket kul-, brunkuls- eller olieskifermine eller tørveudvindingsområde;
11. glæder sig over, at udbetaling af offentlige lån bør begrænses til projekter, der fører til målbare resultater ved at tage sociale, økonomiske eller miljømæssige udfordringer op efter overgangen til en klimaneutral økonomi;
12. påpeger, at lokale og regionale myndigheder også er nødt til at finansiere projekter i processen hen imod en klimaneutral økonomi, som ikke genererer en tilstrækkelig strøm af egne indtægter, og for hvilke de ikke modtager støtte fra andre EU-programmer. Udvalget glæder sig i den forbindelse over forslaget om en regulering af lånefaciliteten for den offentlige sektor under mekanismen for en retfærdig omstilling, som støtter offentlige enheder i deres investeringsbehov som følge af de overgangsproblemer, der er beskrevet i planerne for retfærdig omstilling;
13. noterer sig den store forskel i de europæiske lokale og regionale myndigheders erfaringer med at benytte EIB's finansieringsmekanismer. For at sikre en vellykket gennemførelse af den tredje søjle i mekanismen for retfærdig omstilling opfordrer udvalget derfor Kommissionen til at sikre, at de respektive medlemsstater yder tilstrækkelig praktisk og teknisk bistand til de lokale og regionale myndigheder, som ønsker at benytte de respektive EIB-finansieringsmekanismer;
14. noterer sig tilpasningen af omfanget af støtten under Fonden for Retfærdig Omstilling, EFRU og ESF+, idet størstedelen af de aktiviteter, der støttes af Fonden for Retfærdig Omstilling også kan finansieres inden for rammerne af EFRU og ESF+;
15. er bekymret over den forsinkelse, som FRO kan medføre for gennemførelsen af de primære programmer under samhørighedspolitikken. RU udtrykker ligeledes bekymring over den kompleksitet og det bureaukrati, som forvaltningen af denne nye fond kan medføre for forvaltningen af de primære programmer under samhørighedspolitikken;
16. finder det beklageligt, at Kommissionens forslag sigter mod at etablere programmer på NUTS 3-niveau i stedet for på NUTS 2-niveau, hvor de primære programmer under samhørighedspolitikken gennemføres. Det forslag er i modstrid med begrebet funktionelle områder, som ikke nødvendigvis svarer til de administrative NUTS 3-områder. RU understreger, at det kun bør være nødvendigt med én tilsvarende territorial plan på NUTS 2-niveau;
17. opfordrer til, at omfanget af støtten under Fonden for Retfærdig Omstilling udvides, således at de lokale og regionale myndigheder efter aftale med Kommissionen og medlemsstaterne kan inkludere yderligere støtteberettigede projekter i deres territoriale planer for retfærdig omstilling. RU opfordrer endvidere til, at arbejdsløshed, og navnlig ungdomsarbejdsløshed, medregnes som en væsentlig indikator for fordelingen af de midler, der afsættes til fonden;
18. opfordrer til stor inddragelse af lokale og regionale interessenter i udarbejdelsen af de territoriale planer for retfærdig omstilling, idet forvaltningen af FRO vil være delt, og fordi ressourcerne under EFRU og ESF+ er tæt forbundet med FRO-støtten;
19. opfordrer Kommissionen til at komme med yderligere vejledning om, hvordan den vil hjælpe forvaltningsmyndighederne og regionerne med at udarbejde deres territoriale planer for retfærdig omstilling, da der stadig kan foretages væsentlige ændringer af forslaget til FRO-forordningen, herunder bilagene dertil. RU advarer mod yderligere forsinkelser i udarbejdelsen af de programmer, hvor FRO-støtten er betinget af EFRU- og ESF+-støtte på grund af kravet om godkendelse af territoriale planer for retfærdig omstilling;

20. understreger, at de berørte områder ikke bør være forpligtet til i deres territoriale planer for retfærdig omstilling at fremlægge udtømmende lister over de virksomheder og/eller operationer, de potentielt vil yde støtte til, da det vil kunne forsinke vedtagelsen af planerne og føre til unødvendige administrative byrder for forvaltningsmyndighederne. RU påpeger i den forbindelse, at man i Kommissionens forslag til den nye forordning om fælles bestemmelser har udeladt en bestemmelse om en separat procedure for vedtagelsen af store projekter, og at en sådan liste over støttemodtagere og/eller operationer ville kunne ændre denne situation igen;

21. opfordrer til, at der fastsættes et loft over overførslerne til FRO på 20 % af det operationelle programs oprindelige EFRU- og ESF+-bevillinger. RU foreslår at give forvaltningsmyndighederne mere fleksibilitet ved frivilligt at foretage overførsler i henhold til artikel 6, stk. 2, i udkastet til forordning med et maksimumbeløb på op til 1,5 gange omfanget af støtten under FRO og udelukkende med de involverede lokale og regionale myndigheders samtykke;

22. understreger betydningen af at undgå unødvendige administrative byrder ved klart at planlægge en forudgående konsekvensanalyse af ordningen for programmering og overvågning af FRO;

23. bemærker, at investeringsprioriteterne for FRO vil blive beskrevet i de respektive landerapporter, som led i processen med det europæiske semester. Udvalget understreger, at regionerne formelt set endnu ikke er inddraget i denne proces, og mener, at de lokale og regionale myndigheder bør tildeles en stærkere rolle med henblik på at opfylde målene for FRO;

24. glæder sig over, at forordningen definerer de specifikke elementer, som de territoriale planer for retfærdig omstilling skal indeholde. RU opfordrer Kommissionen til at tilføje en klar forpligtelse til at arbejde for at nå målene i Parisaftalen og EU's mål om klimaneutralitet inden 2050 og reduktionsmålene for 2030 til disse elementer;

25. understreger, at platformen for kulregioner under omstilling oprindeligt blev oprettet som en platform med fokus på de kulmineregioner, hvor kulmineaktiviteterne stadig finder sted, og at anvendelsesområdet for initiativet efter planen skulle udvides til alle kulstofintensive regioner på det efterfølgende trin. RU understreger, at regionerne under omstilling vil løbe ind i lignende hindringer, og at den nye platform derfor bør yde rådgivning, hjælpe forvaltningsmyndighederne og støttemodtagerne med deres projektidéer og den praktiske gennemførelse af dem samt fungere som et forum for udveksling af god praksis;

26. glæder sig i den forbindelse over etableringen af platformen for retfærdig omstilling, som bør bygge på de positive erfaringer med de kulstofintensive regioner og andre regioner, som har formået at gå væk fra fossile brændstoffer og over til rene energikilder. RU understreger, at denne platform bør sikre, at alle relevante tjenestegrene i Kommissionen samt EIB arbejder tæt sammen om at tackle de strukturelle ændringer i de berørte regioner. RU forpligter sig til at indgå tæt i driften af platformen for retfærdig omstilling, i særdeleshed ved at afholde et årligt forum for regioner under retfærdig omstilling i samarbejde med Kommissionen;

27. understreger, at EU's statsstøttere regler skal give mulighed for fleksibilitet, når støtteberettigede regioner under omstilling ønsker at tiltrække private investeringer. RU opfordrer på ny Kommissionen til i forbindelse med udarbejdelsen af de nye retningslinjer også at tage hensyn til de problemer, der er forbundet med strukturændringer i de berørte regioner, og at sørge for, at disse regioner har den nødvendige fleksibilitet til at gennemføre deres projekter på en socialt og økonomisk forsvarlig måde;

28. fremhæver, at støtten under Fonden for Retfærdig Omstilling til produktive investeringer i andre virksomheder end SMV'er ikke bør være begrænset til de områder, der er berettiget til statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 3, litra a) og c), i TEUF efter de eksisterende statsstøttere regler. Statsstøttere reglerne bør i stedet give alle de områder, som modtager støtte under Fonden for Retfærdig Omstilling, mulighed for effektivt at imødegå truslen fra tab af arbejdspladser på et tidligt tidspunkt. Denne mulighed bør også sikres ved at tilpasse den generelle gruppefritagelsesforordning i overensstemmelse hermed;

29. understreger, at de områder, som er mest berørt af omstillingen til en klimaneutral økonomi, bør få mulighed for aktivt at imødegå de forbundne strukturelle ændringer så tidligt som muligt. Det Europæiske Regionsudvalg mener derfor, at de fremtidige justeringer af statsstøttere reglerne, f.eks. gennem nye retningslinjer fra Kommissionen på basis af artikel 107, stk. 3, litra b) eller c), i TEUF, bør sikre, at støtten tillades uanset det støtteberettigede områdes status i henhold til de eksisterende regler;

30. anerkender, at strategier for intelligent specialisering spiller en rolle som et af de vigtigste værktøjer til gennemførelsen af den nye FRO;

31. understreger, at Det Europæiske Regionsudvalg har gennemført en spørgeundersøgelse for at analysere, hvilke ændringer af statsstøtterejerne der er behov for i forbindelse med de strukturelle forandringer i Europas kulregioner⁽²⁾. Udvalget fremhæver, at resultaterne understreger, at omstillingsprocessen bør understøttes af statsstøtte for at tiltrække virksomheder, hvilket kunne modvirke tab af arbejdspladser og tab inden for værdiskabelse, og at statsstøtterejerne bør give mulighed for mere fleksibilitet, særligt med hensyn til investeringerne i energiinfrastruktur, energieffektivitet, energirelaterede investeringer og vedvarende energi;

32. glæder sig over, at lovgivningsforslaget bygger på den samhørighedsorienterede artikel 175 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og mener, at forslaget klart redegør for den europæiske merværdi deraf, og at det er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Bruxelles, den 2. juli 2020.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽²⁾ <https://cor.europa.eu/da/news/Pages/report-coal.aspx>.